

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/35264,Galeria-Zolnierzy-Wykletych-i-ofiar-komunizmu.html>
01.03.2026, 23:40

Galeria Żołnierzy Wyklętych i ofiar komunizmu

W związku z Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych Instytut Pamięci Narodowej przygotował 55 tys. wpinek z ryngrafem por. Franciszka Majewskiego „Słonego”. Ryngraf, na którym widnieje Matka Boska i orzeł w koronie, będzie – taką mamy nadzieję – jednym z symboli podtrzymywania pamięci o żołnierzach powojennego podziemia niepodległościowego. Na jego rewersie był napis: „Królowo Korony Polskiej miej w Opiece wiernego Ci sługę. 1 III 1948”. „Słony” był żołnierzem AK, dowódcą oddziału Kedywu w Obwodzie Płock AK, dowódcą oddziałów bojowych Ruchu Oporu AK, a następnie 11. Grupy Operacyjnej NSZ. 26 września 1948 roku, otoczony przez grupę operacyjną UB, MO i KBW, po sześciu godzinach samotnej walki – ostatnia kulę przeznaczył dla siebie.

Ponadto chcemy Państwu zaprezentować materiały dotyczące Żołnierzy Wyklętych i ofiar komunizmu, które pochodzą z Archiwum IPN. To zarówno dokumenty aparatu represji, jak i fotografie. W sposób z konieczności wybiórczy prezentujemy tu postaci majora Hieronima Dekutowskiego „Zapory”, generała Emila Fieldorfa „Nila”, komandora Stanisława Mieszkowskiego, rotmistrza Witolda Pileckiego, porucznika Jana Rodowicza „Anody” i majora Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”.